

Plán péče

o

přírodní rezervaci

Chropotínský háj

(ve smyslu vyhlášky 64/2011 Sb.)

na období

2015 - 2024

M1: Orientační mapka

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1. Základní identifikační údaje

Evidenční číslo, kód:	132
Kategorie ochrany:	Přírodní rezervace
Název území:	Chropotínský háj
Druh právního předpisu o vyhlášení ZCHÚ:	výnos
Orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury
Číslo předpisu:	49.505/54-IX
Datum platnosti předpisu:	ze dne 14.3.1955
Datum účinnosti předpisu:	14.3.1955

1.2. Údaje o lokalizaci území

kraj:	Královéhradecký
okres:	Rychnov nad Kněžnou
obec s rozšířenou působností:	Hradec Králové
obec	Ledce
katastrální území:	Ledce (kód 67966) - KMD

1.3. Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

1.3.1. Přehled parcel a vlastníků ZCHU

Ledce (kód 67966) – KMD

Číslo parcely podle KN	Výměra parcely v ZCHÚ (ha)	Druh pozemku u podle KN	Číslo listu vlastnictví	Vlastník/nájemce
317/2	0,2105	lesní	347	Černý Aleš, Újezdec 17, 51771 Ledce
338	5,2525	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
340/1	8,1018	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
341/1	0,3532	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
342/1	1,7568	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
342/5	0,0444	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
342/103	1,5318	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
342/105	0,4271	lesní	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
347/2	0,0963	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
347/3	0,0626	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
355/26	0,0025	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
355/43	0,0015	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
355/44	0,0136	ost.pl.	325	Collaredo-Mansfeldová Kristina, Zámecká 5, 51773 Opočno
577/4	0,1752	ost.pl.	10001	OBEC LEDCE, č.p. 77, 51771 Ledce
Celkem	18,0298			
V ochranném pásmu (u bývalé hráze)				
355/27	0,1476	lesní	335	Havlíček Daniel Ing., Klášter nad Dědinou 6, 51771 Ledce
342/53	0,1416	lesní	360	Šolínová Marcela, Polánky nad Dědinou 107, 50346 Třebechovice pod Orebem
342/101	0,0458	lesní	180	Malý Miloš, Na Budině 826, 51801 Dobruška

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Ochranné pásmo plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	17,3249	Ochranné pásmo nebylo vymezeno, - platí 50 m od hranice ZCHU dle zákona o ochraně přírody.		
vodní plochy	-		zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	-			
orná půda	-			
zahrada	-			
ovocný sad	-			
ostatní plochy	1,1320			
			neplošná půda	-
			ostatní způsoby využití	1,1320
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	18,0298			

Podle vyhlášky:	18,6962ha
podle současného katastru	18,0298 ha
podle digitalizace	18,0752ha

1.5. Překryv s jinými chráněnými územími a příslušnost k soustavě Natura 2000

Území **není** součástí velkoplošného ZCHÚ.

Území **není** součástí evropsky významné lokality podle směrnice o stanovištích programu **Natura 2000** a nezasahuje do žádné ptačí oblasti programu **Natura 2000**.

1.6. Managementová kategorie IUCN

Kategorie IUCN: IV – řízená rezervace:

- území pro management stanovišť / druhů: chráněná území, zřizovaná převážně pro účely ochrany prováděné cestou managementových zásahů

Definice: Oblast pevniny vystavená aktivním zásahům pro účely managementu s cílem zajistit uchování stanovišť anebo naplňovat potřeby vybraných druhů.

Cíle managementu:

- zabezpečit a udržovat stanovištní podmínky nezbytné pro ochranu význačných druhů, skupin druhů, biotických společenstev nebo hmotných přírodních jevů, které vyžadují specifickou lidskou manipulaci pro zajištění optimální péče;
- umožňovat vědecký výzkum a monitoring přírodního prostředí jako primární činnosti, spojené s trvale udržitelnou péčí o přírodní zdroje;
- eliminovat a poté zabránit další exploataci nebo jiným způsobům využívání území, jež by byly v rozporu s cílem vyhlášení;

1.7. Předmět ochrany

1.7.1. Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana zbytku smíšené lužní dubohabřiny slatinného typu se zachovanou fytocenosou na cenném stanovišti fluviodeluviálního překryvu se slatinnou černicí na vápnatých křídových slínech.

1.7.2. Předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. EKOSYSTÉMY, SPOLEČENSTVA

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis charakteru výskytu
L3.1 - Hercynské dubohabřiny	95	zbytek smíšeného etážového porostu s charakteristickou flórou a faunou, s vtroušenými jehličnany; Jedná se o stanoviště lužní dubohabřiny na pelické pararendzině a na kambickém vyluhovaném pseudogleji; fytocenologicky je společenstvo blízké nejvíce as. <i>Melampyro-Carpinetum colchicetosum</i> , podle nové klasifikace (Chytrý a spol. 2013) LBB02a – <i>Stellario holosteeae-Carpinetum</i> var. <i>Lysimachia nummularia</i> .

Komentář:

Rezervaci tvoří dubohabřina svazu *Carpinion* s bohatým bylinným podrostem. Ve stromovém patře jsou kromě dubu letního a zimního (*Quercus petraea*, *Q. robur*) a jasanu (*Fraxinus excelsior*), zastoupeny i lípa srdčitá (*Tilia cordata*), smrk (*Picea abies*), borovice (*Pinus sylvestris*), javory babyka, mléč a klen (*Acer campestre*, *A. platanoides*, *A. pseudoplatanus*), habr (*Carpinus betulus*) a olše lepkavá (*Alnus glutinosa*).

1.8. Cíl ochrany

Základním cílem je ochrana zbytků smíšené dubohabřiny se zachovanou fytocenózou a zoocenózou na typickém stanovišti bohatých křídových slínů. **Předmětem ochrany jsou především přirozené procesy v přírodě blízkém lesním ekosystému daného stanoviště (stadium rozpadu, obnovy, dospělosti).** Ochrana a podpora přírodě blízké struktury a biodiverzity musí být zcela podřízeny všechny účelové zásahy a opatření.

Etážová lužní dubohabřina na slínovci.

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1. Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

LOKALIZACE: Zbytek smíšeného dubového porostu na mírném slinitém svahu JV expozice v zemědělské krajině v sousedství železniční tratě.

GEOMORFOLOGICKÉ ČLENĚNÍ (DEMEK a kol. 2006): VI Česká tabule, VIC Východočeská tabule, VIC-2 Orlická tabule, VIC-2

Nadmořská výška: Nadmořská výška: 260 m n m. JV expozice.

FYTOGEOGRAFICKÉ ČLENĚNÍ (SKALICKÝ 1988): Českomoravské mezofitikum, 15.Východní Polabí. 15b. - Hradecké Polabí.

BIOREGION (CULEK 1996):

1.10 - Třebechovický

GEOLOGIE:

Půdotvorný substrát tvoří křídový turonský slínovec (slín - vápnitý jíl).

PŮDA:

Místy pelická pararendzina místy hnědozem oglejená, , příp. vyluhovaný pseudoglej v horní části svahu šedozem oglejená v dolní části svahu slatinná černice vzniklá pramennými vývěry vápnité podzemní vody. Převažuje jílovitá, hluboká, vazká, zásaditá, sorpčně nasycená, čerstvě vlhká až vřká půda, hranolovité struktury.

HYDROLOGICKÉ POMĚRY:

Přírodní rezervace je ve spodní části podél železniční tratě mírně podmáčena – voda odtéká do antropogenní strouhy Chropotínského potoka, který vede do říčky Dědiny, jež ústí v řece Orlici.

KLIMATICKÉ POMĚRY:

Klimatická oblast: B3 - mírně teplá oblast; okrsek mírně vlhký, s mírnou zimou, pahorkatinový

Klimatická oblast (Quit 71): mírně teplá MT 11 – dlouhé léto, teplé a suché, přechodné období krátké s mírně teplým jarem a mírně teplým podzimem, zima je krátká, mírně teplá a velmi suchá s krátkým trváním sněhové pokrývky.

Počet letních dnů: 40-50

Počet dnů s teplotou nad 10°C: 140-160

Počet mrazových dnů: 110-130

Počet ledových dnů: 30-40

Prům. teplota v lednu: -2--3

Prům. teplota v červenci: 17-18°C

Prům. teplota v dubnu: 7-8°C

Prům. teplota v říjnu: 7-8°C

Prům. počet dnů srážek nad 1 mm: 90-100

Srážkový úhrn ve vegetačním období: 350-400 mm

Srážkový úhrn v zimním období: 200-250 mm

Počet dnů se sněhovou pokrývkou: 50-60

Počet dnů zamračených: 120-150

Počet dnů jasných: 40-50

Průměrná roční teplota: 8°C

Průměrné roční srážky: 640 mm

Délka vegetační doby: 165 dnů;

Langův dešťový faktor: 77 – semihumidní srážková oblast.

PŘEHLED VÝSKYTU OHROŽENÝCH DRUHŮ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

název druhu český	název druhu latinsky	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb. a podle červeného seznamu	autor, popis biotopu druhu a další poznámky (uveden vždy poslední autor nálezu)
CÉVŇATÉ ROSTLINY				
áron plamatý	<i>Arum maculatum</i>	jednotlivě	§3,C3	PRAUSOVÁ 2005, 2014
bledule jarní	<i>Leucojum vernum</i>	jednotlivě	§3, C3	PRAUSOVÁ 2005, 2014
lilie zlatohlávek	<i>Lilium martagon</i>	jednotlivě	§3/C4	PRAUSOVÁ 2014
dymnivka plná	<i>Corydalis solida</i>	jednotlivě	C4a	PRAUSOVÁ 2005, 2014
svízel severní	<i>Galium boreale</i>	jednotlivě	C4a	PRAUSOVÁ 2005, 2014
zपालice žluťuchovitá	<i>Isopyrum thalictroides</i>	jednotlivě	C4a	PRAUSOVÁ 2005, 2014
lýkovec jedovatý	<i>Daphne mezereum</i>	jednotlivě	C4a	PRAUSOVÁ 2005, 2014
jilm habrolistý	<i>Ulmus minor</i>	jednotlivě	C4a	PRAUSOVÁ 2005, 2014
OBRATLOVCI				
čolek obecný	<i>Triturus vulgaris</i>	?	§2, LC	RYBÁŘ 1981
slepýš křehký	<i>Anguis fragilis</i>	jednotlivě	§2, LC	MIKESKA 2014
holub doupňák	<i>Columba oenas</i>	?	§2, VU	Během hnízdní sezóny byl zaznamenán teritoriální hlas 1 samce 10.4.2014 (J.Vrána in litt.). Při zachování vhodných hnízdních podmínek (staré doupné stromy) je předpoklad nárůstu populace.
strakapoud prostřední	<i>Dendrocopos medius</i>	?	§3, VU, NATURA	Dne 17.4.2014 byl pozorován 1 pár v jižním cípu PR.
lejsek šedý	<i>Muscicapa striata</i>	?	§3, NATURA	Dne 22.5.2014 byli zaznamenáni 2 zpívající samci v různých částech PR,
žluva hajní	<i>Oriolus oriolus</i>	vzácně	§2	Během sledovaného období byl 22.5.2014 zaznamenán 1 zpívající samec.
veverka obecná	<i>Sciurus vulgaris</i>	?	§3, NE	MIKESKA 2014

Vysvětlivky:

§1 - kriticky ohrožený, §2 - silně ohrožený, §3 – ohrožený (podle vyhlášky 395/1992 Sb.)

C1 - taxon kriticky ohrož., C2 - taxon silně ohrož., C3 – taxon ohrož., C4 – vzácnější taxon vyžadující další pozornost (C4a - méně ohrož., C4b - dosud nedostatečně prostudované), R - regionálně významný; CR - kriticky ohrožený, EN - (silně) ohrožený, VU - zranitelný (ohrožený), NT - téměř ohrožený, LC – málo dotčený, NE - nevyhodnocený, DD - druh, o němž jsou nedostatečně údaje (podle Červených seznamů IUCN-AOPK 2001-2006);

NATURA - evropsky významné druhy zařazené do seznamu (vyhl. 166/2005 Sb. a nařízení vlády 51/2004 Sb.)

2.2. Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) Ochrana přírody

V podstatě se zde zásahy ryze ochranného managementu dosud neprovádějí.

b) Lesní hospodářství

Dříve běžně lesnický obhospodařované území, kde se především díky podloží slínu prosadil dub letní a jasan ztepilý. Jednak vitalitou při přirozené obnově - JS, jednak vysazováním - DB, neboť na tomto podloží SM i BO trpí vývraty, hnilobou a obecně je zde pro ně fyziologicky nepříznivá půda. Preference SM a BO se však v minulosti nevyhnula a stále nevyhýbá ani tomuto vysloveně dubovému stanovišti. Negativně působila bažantnice včetně krmného zařízení, políčka topinambur a vysazené skupiny SM kolem něho v ochranném pásmu na zemědělské půdě.

c) Myslivost

Myslivecké využívání ZCHÚ, budování krmelců a zakládání zásypů, krmných zařízení, (v minulosti výsadby SM a políčka topinambur) a tím šíření nepůvodních druhů a plevelů, patří mezi nejvýraznější negativní vlivy. Totální okus náletu listnatých dřevin (včetně bohatého HB náletu) zvěří znamená zásadní ztížení přirozené obnovy. V PR lze vykonávat právo myslivosti, jak vyplývá ze zákona. Je třeba připomenout, že škody spárkatou a černou zvěří na přirozené obnově lze považovat za škody na ZCHÚ z titulu mysliveckého hospodaření v dané vyhlášené honitbě, a je možno vyžadovat náhradu nákladů na ochranu přirozené obnovy

a náhradu škod na náletu listnatých dřevin. Myslivecké hospodaření na území PR musí být v souladu s dlouhodobým cílem zvláště chráněného území. Stavů zvěře je nutno udržovat na úrovni únosné pro bezproblémovou přirozenou obnovu porostů. Přikrmování zvěře i samotná existence příkrmovacích zařízení a újedišť (krmelišť) na území PR jsou nepřijatelné.

c) Zemědělské hospodaření

V poslední době došlo na převážné části k likvidaci porostního pláště (z důvodů nastavení dotační politiky na plochu), což z hlediska statusu PR a jeho předmětu ochrany lze považovat za negativní zásah. Velmi negativně působí pokračující eutrofizaci z polí.

2.3. Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

1. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění a prováděcí předpisy,
2. zákon č. 289/1995 Sb., o lesích v platném znění a prováděcí předpisy
3. Lesní hospodářský plán (LHP) LHC Colloredo-Opočno (kód 507 705 - platnost 2004-2013)
4. Oblastní plán rozvoje lesů pro přírodní lesní oblast 17 – Polabí (na období 1. 1. 2000 – 31. 12. 2019),
5. Zásady územního rozvoje Královéhradeckého kraje a územně plánovací dokumentace obce Ledce, ÚSES
6. rozhodnutí o kategorizaci lesů vydané MZe ČR ÚO Hradec Králové pod č.j. 57/99-LHP - les zvláštního určení podle § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 289/1995 Sb., o lesích - lesy v přírodních rezervacích a přírodních památkách - (kód 32a).
7. Předchozí plán péče: Tento plán péče navazuje na předchozí plán péče na období 2005 - 2014 (MIKESKA, 2004).

2.4. Současný stav chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1. Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	17 – Polabí
Lesní hospodářský celek	Colloredo-Opočno (kód 507 705)
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	17,63 ha
Období platnosti LHP	2004-2013
Organizace lesního hospodářství	Správa lesů Kristina Colloredo-Mansfeldová

Přírodní lesní oblast	17 – Polabí
Lesní hospodářská osnova	LHO Hradec Králové – ZO Opočno (kód 507 825)
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	0,21 ha
Období platnosti LHP	2006 - 2015
Organizace lesního hospodářství	odborný lesní hospodář vedený u ORP Hradec Králové

Přehled výměr a zastoupení lesních typů

Přírodní lesní oblast: 17 – Polabí				
LT	ha	%	Název lesního typu	Přirozená dřevinná skladba
1D3	12,31	67,4	Obohacená habrová doubrava bršlicová	DB 6, (JS, HB, JV) 3, (LP, JL) 1, BB
1B2	2,60	14,2	Bohatá habrová doubrava svízelová	DB 7, HB 2, LP 1, JV, BB, TŘ
1B4	1,15	6,3	Bohatá habrová doubrava srhová	DB 6, HB 3, LP 1, JV, JS, BB, TŘ
1B3	0,26	1,4	Bohatá habrová doubrava válečková	DB 7, HB 2, LP 1, JV, BB, TŘ
1V1	0,43	2,4	Vlhká habrová doubrava kopřivová	DB 5, JS 3, HB 1, JL 1, LP 1, JV 1
1V2	0,32	1,8	Vlhká habrová doubrava válečková s bršlicí	DB 6, JS 1, HB 1, LP 1, (JL, JV) 1

2L1	1,20	6,6	Potoční luh pahorkatinný	DB 4, JS 3, JV 1, (JL, OL 1, (VR, OS, LP, HB) 1
Celkem	18,27	100,0		

Poznámky: Stav lesnické typologie: revize mapování 2005,2014 Mikeska ÚHÚL pob. Hradec Králové. Přirozená skladba - ÚHÚL (2001)

Porovnání přirozené a současné skladby lesa

Dřevina	Zastoupení v přirozené skladbě		Zastoupení v současné skladbě	
	ha	%	ha	%
DB – dub letní a zimní	10,84	59,33	12,654	69,26
JS – jasan ztepilý	4,60	25,18	4,400	24,08
HB – habr obecný	1,00	5,47	0,100	0,55
LP – lípa srdčitá	0,90	4,93	0,200	1,09
JV,KL – javor mléč a klen	0,90	4,93	0,250	1,37
JL – jilm habrolistý	0,01	0,05	0,002	0,01
BB - javor babyka	0,01	0,05	0,002	0,01
OL – olše lepkavá	0,01	0,05	0,002	0,01
Dřeviny nepůvodní				
SM – smrk ztepilý	0,00	0,00	0,400	2,19
MD – modřín evropský	0,00	0,00	0,050	0,27
DBČ – dub červený	0,00	0,00	0,210	1,15
Celkem	18,27	100	18,27	100

Poznámky: Přirozená druhová skladba je odvozena vážením ze souborů lesních typů ÚHÚL (2001).

Legenda a zastoupení stupňů přirozenosti lesních porostů

Stupně přirozenosti lesních porostů	Skladba dřevin		Přípustné způsoby ovlivnění lesních porostů	Zastoupení %
	1. (%)	2.		
1. Les původní	0 - 5	+	1. mýtní těžba jednotlivých stromů (toulavá t.) před více než 100 lety, 2. odvoz odumřelého dříví před více než 50 lety, 3. pastva domácích zvířat nebo chov spárkaté zvěře v minulosti, přičemž tyto vlivy na druhovou skladbu, strukturu a texturu dřevinné složky jsou v současnosti zanedbatelné	0
2. Les přírodní	0 - 5	+	1. obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na méně než 1/4 plochy (v současnosti ne), mýtní těžba s následnou sekundár. sukcesí lesa v minulosti, 2. zásahy sledující cíle ochrany přírody v minulosti (v současnosti ne), 3. odvoz odumřelého dříví v posledních 50 letech (v současnosti ne)	0
3. Les přírodě blízký	0-10	+	1. obnovní (těžba, umělá obnova) a výchovné zásahy sledující hospodářské cíle v minulosti na více než 1/4 plochy (v současnosti ne), 2. v současnosti pouze zásahy sledující cíle ochrany přírody (zásahy managementové), 3. nahodilá těžba živých stromů (BO, SM) nalétnutých kůrovcí a odvoz tohoto dříví v současnosti	5
4. Les kulturní (přírodě vzdálený)	0-50	-	Les s významným zastoupením přirozené dřevinné skladby, ale nadále částečně produkčně hospodářsky využívány	90
5. Les nepůvodní	51-100	-	Les s významným zastoupením nepůvodní dřevinné skladby a nadále produkčně hospodářsky využívány	5

1. přítomnost stanovištně a geograficky nepůvodních dřevin

2. přítomnost všech hlavních geograficky a stanovištně původních druhů dřevin, tj. druhů s předpokládaným původním zastoupením více než 20%, v zastoupení nejméně 1%

2.5. Zhodnocení dosavadní péče a dosavadních zásahů do území a závěry pro další postup

„Péče“ o toto ZCHU probíhá pouze v režimu postupného povolování jednotlivých těžeb. Minulé plány péče umožňovaly asanační těžbu souší DB a nezůstávaly na ploše padlé kmeny a vývraty. Není vhodné na základě poslání ZCHÚ pokračovat v odstraňování všech schnoucích, suchých a padlých DB.

2.6. Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V tomto území nedochází ke kolizi mezi jednotlivými předměty ochrany. Optimálním řešením obecně pro zvyšování biodiverzity je mozaikovitost veškeré péče a podpora a vytváření bohaté prostorové struktury .

Nejcennější jsou staré duby na bývalé hrázi.

K předmětu ochrany patří áron plamatý

3. Plán zásahů a opatření

3.1. Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v lesích

3.1.1. Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

Pokud má tato PR splnit svůj smysl musí zůstat v budoucnu zachována celoplošná základní kostra vzrostlého DB porostu (cca zakmenění 0,4), s tím, že podpora obnovy musí probíhat uvnitř porostu ve sporadických skupinách (maximálně 0,09 ha) bez přiřazování tak, aby veškeré úsilí směřovalo k horizontálně a vertikálně. V něm bude souběžně a téměř nepřetržitě zastoupeno jak stadium dospělosti, tak stadium rozpadu tak i stadium obnovy.

V případě neúspěchu přirozené obnovy bude obnova prováděna výsadbou dřevinami přirozené dřevinné skladby ve větším sponu (cca 3m). Pro zabezpečení obnovy je nutná účinná ochrana odrůstajících stromků proti okusu zvěří.

Vzhledem k zajištění vhodných podmínek pro různé druhy živočichů (ptáky hnízdící v dutinách, stromové druhy netopýrů, xylofágní, případně mykofágní druhy hmyzu apod.) je nezbytné ponechávat dožívající a odumřelé stromy, především silných dimenzí s dutinami, suchými větvemi a xylofágními houbami. Za důležité také lze považovat, aby na lokalitě zůstala dřevní hmota v různém stupni rozpadu (možnost výskytu vzácných druhů hmyzu, vhodný úkryt pro drobné savce, obojživelníky, plazy).

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	
25	les zvláštního určení	1D, 1B, 1V, 2L	
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa (CDS)			
SLT (ha)	základní dřeviny	meliorační a zpevňující dřeviny	ostatní dřeviny
1D	DB 7	(LP, HB) 1, JS 1, (JV, JL) 1; DB	TR
1B	DB 8	LP 1, HB 1, JV; DB	TR
1V	DB 6	JS 2, (LP, HB) 1, (JV, JL) 1; DB	
2L	DB 5	JS 3, (JV, JL, LP) 2, HB; DB	OL
A) Porostní typ		B) Porostní typ	
DUBOVÉ		SMRKOVÉ A DBČ	
Základní rozhodnutí			
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
150 – f	40 – nepřetržitá	90	30
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob	
skupinový		skupinový	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
zachování přírodě blízkých porostů		postupná přeměna porostů nevhodné dřevinné skladby,	
Způsob obnovy a obnovní postup			
při obnově přednostně těžba stanovištně nepůvodních druhů, jednotlivým výběrem uvolňování korun dubů, kotlíky do 0,09 ha		převážně umělá obnova na provedených obnovních prvcích, uvolňovat, obnovní prvky zakládat přednostně na plochách s vysokým zastoupením SM, přimíšené listnáče ponechávat	
Péče o nálety, nárosty a kultury			
ochrana proti zvěři (nátěry, oplocování, individuální ochrana)		ochrana před útlakem buřeně (ožínání), ochrana proti zvěři (nátěry, oplocování, individuální ochrana), doplnění MZD do smrkových kultur	
Výchova porostů			
pěstebními zásahy redukovat stanovištně nepůvodní dřeviny, v listnatých porostech pozitivní pěstební zásahy v úrovni dle CDS, v přirozeně se vyvíjejících porostech pěstební zásahy neprovádět,		výchovu zaměřit především na podporu listnatých dřevin cílové druhové skladby – uvolňovat i vtroušené listnáče v podúrovni, v jehličnatých porostech intenzivní redukce počtu - 50%	
Opatření ochrany lesa			
porosty jsou odolné proti biotickým i abiotickým činitelům, ochrana proti škodám zvěří		běžné zásahy proti kůrovcům ve smrkových porostech - bez použití insekticidů, ochrana proti škodám zvěří	
Provádění nahodilých těžeb			

nahodilé těžby nepůvodních dřevin možno provádět, v porostech ponechávat rovnoměrně rozmístěné odumírající a odumřelé jedince stanovištně původních druhů dřevin na místě k zetlení (cca 40 m ³ /ha) hroubí	běžné provádění nahodilých těžeb nepůvodních dřevin, v porostech ponechávat část dřevní hmoty listnáčů CDS (min. 40 m ³ /ha) hroubí
Doporučené technologie	
těžbu a přibližování dříví provádět v zimním období (optimálně na sněhové pokrývce), přednostně používat sortimentní těžební metodu (kratší výřezy), nenarušit půdní povrch a okolní porosty	
Poznámka: omezit, resp. vyloučit chemizaci poškozující přírodní prostředí; podrobnější popis zásahů v textové části kap. 3.1.1	

Geograficky a stanovištně nepůvodní dřeviny

Na území PP se nacházejí vedle stanovištně nepůvodního SM geograficky nepůvodní dřeviny: **modřín evropský a dub červený**. Jakékoli šíření geograficky nepůvodních dřevin na území PR je zcela nepřipustné.

Zásady péče z pohledu zoologického

Je velmi žádoucí ponechat v porostu co největší množství stárnoucích, starých a přestárých stromů (např. v případě strakapouda prostředního starých dubů) se zřetelem na výběrný způsob hospodaření s preferenčním odstraňováním nepůvodních jehličnatých dřevin. Zejména přítomnost starých doupných stromů zvyšuje atraktivitu i pro další ptačí druhy. V hnízdním období byl nedaleko PR zaznamenán 1 volající samec dudka chocholatého (*Upupa epops*).

Ohrožení představují vysoké kmenové stavy spárkaté zvěře (srnec obecný *Capreolus capreolus*, prase divoké *Sus scrofa*) podporované příkrmováním, jež ohrožují přirozenou obnovu původního lesního porostu (okusem, hrabáním, rytím...). Z území PR je třeba odstranit všechna zařízení pro příkrmování zvěře (rozpor s bližšími ochrannými podmínkami pro území PR).

Zásady péče z pohledu entomologického

V porostech je žádoucí zachovat veškeré stojící zlomy a odumřelá či odumírající torza listnatých stromů a stromy s dutinami. V případě jakékoli těžby v ZCHÚ je žádoucí vyjmout z těžby pro arborikolní druhy perspektivní stromy či (lépe) skupiny stromů, ty označit a z kácení vyloučit. Podrost je poškozován okusem lesní zvěří a rytím divokých prasat – po dohodě s botaniky by bylo žádoucí zřídit na vybraných místech oplocenky k regeneraci spodního patra.

Zhruba 30 leté kotlíky s JS jsou téměř k nerozeznání od etážového mateřského porostu.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností

Tabulka T1: Popis lesních porostů a výčet navrhovaných zásahů a opatření v nich

označení porostní skupiny JPRL	dílčí plocha výměra (ha)	SLT	řám. směr./por. typ	dřeviny	zast. dřevin %	věk	prům. výška	stupeň přiroz.	doporučený zásah	naléhavost	poznámka, popis
LHC Colloredo-Opočno (kód 507 705) - platnost 2004-2013											
33A15	5,57		25A-25B	DB JS LP SM JL BB KL MD HB	76 22 1 1 + + + + +	146	28	3-4	Možno vytěžit všechny SM a MD; 4 kotlíky o velikosti max 0,09 ha, na vzniklých plochách zalesnit podle velikosti zásahů: DB letní do větších a slunnějších mezer, JL a LP do menších mezer s ochranou proti zvěři; listnáče na ploše netěžit ani jako souše a vývraty; nepřifazovat k současným kotlíkům - zachovávat systém ementálu; ponechávat stadium rozpadu.	2	rozsáhlý víceetážový porost, střední a spodní patro: JS, LP, JL, <i>Sambucus nigra</i>
33A14a	1,83 + 1,76		25A	DB JS KL HB SM LP JL KL BB TŘ	74 25 1 + + + + + + +	136	27	3-4	Možno vytěžit všechny SM a MD; 1 kotlík o velikosti max 0,09 ha; na vzniklé ploše zalesnit: DB letní, JL a LP s ochranou proti zvěři; listnáče na ploše netěžit ani jako souše a vývraty; nepřifazovat k současným kotlíkům - zachovávat systém ementálu; ponechávat stadium rozpadu.	2	bohaté střední a spodní patro: JS, LP, JL, <i>Prunus racemosa</i> , <i>Sambucus nigra</i>
33A14b	7,35		25A-25B	DB JS SM KL LP MD JL BB TŘ	75 23 1 1 + + + + +	139	28	3-4	Možno vytěžit všechny SM a MD; 4 kotlíky o velikosti max 0,09 ha podle zákresu na těžební mapě; na vzniklých plochách zalesnit podle velikosti zásahů: DB letní do větších a slunnějších mezer, JL a LP do menších mezer s ochranou proti zvěři; listnáče na ploše netěžit ani jako souše a vývraty; nepřifazovat k současným kotlíkům - zachovávat systém ementálu; ponechávat stadium rozpadu.	2	bohaté střední a spodní patro: JS, LP, JL, <i>Prunus racemosa</i> , <i>Sambucus nigra</i>
33A3	0,84		25A-25B	JS KL LP DB SM	90 10 + + +	26	11	3-4	možno ponechat bez zásahu, začlenit do mozaikovité a etážovitě strukturovaného mateřského porostu	-	Zpravidla JS nalétnuté kotlíky z těžby, které byly kdysi zalesněny SM;
33A101	0,28			SM	20	30	12	5	nejlépe zalesnit DB		bezlesí - políčko
LHO Hradec Králové – ZO Opočno (kód 507 825) - platnost 2006-2015											
135Ac8	0,21		25B	DBC DB LP KL JS	100 + + + +	77		5	co nejdříve vytěžit a zalesnit DBZ a LP	1	introdukovaný a invazivní Q. rubra !!
V ochranném pásmu											
135Ao14	0,14		25A	DB JS LP BB	88 10 2 +	136		3-4	ponechat bez zásahu	-	úzký pruh na historicky bývalé hrázi
135Ap14	0,05		25A	DB JS LP BB	88 10 2 +	136		3-4	ponechat bez zásahu	-	úzký pruh na historicky bývalé hrázi
135Ar14	0,14		25A	DB JS LP BB	88 10 2 +	136		3-4	ponechat bez zásahu	-	úzký pruh na historicky bývalé hrázi

Poznámky: Označení a členění porostu odpovídá starému LHP, včetně věku.

Stupně přirozenosti lesních porostů: 1 – les původní, 2 – les přírodní, 3 – les přírodě blízký, 4 – les kulturní, 5 – les nepřívodní.

Stupně naléhavosti jednotlivých zásahů jsou podle následujícího členění: 1 - stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2 - stupeň - zásah vhodný, 3 - stupeň - zásah odložitelný

3.2. Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je zde podle § 37 odst.1 zákona č. 114/1992 Sb. území do vzdálenosti 50 m od hranic ZCHÚ. Jeho význam u takto malého ZCHÚ nabývá na důležitosti. Tvoří jej zemědělská půda, železniční trať a několik okrajových lesních pozemků. Zásadním problémem je likvidace porostního pláště kvůli dotacím na zemědělskou plochu, orba až do kraje a eutrofizace. Nejcennější pak jsou porosty malých vlastníků v pruzích podél bývalé hráze, které by měly zůstat bez zásahu

3.3. Zaměření a vyznačení území v terénu

Označení hranic v terénu prakticky neexistuje, nicméně je jím okraj lesa vzhledem k zemědělské půdě a k trati.

3.4. Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání chráněného území

ZCHÚ se nachází mimo rekreační a turistický ruch a tedy s minimálním pohybem lidí, a bez vlivu na předmět ochrany.

3.5. Návrh na vzdělávací využití území

Možno instalovat větší naučnou informační ceduli.

3.6. Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Pokračovat v monitoringu a průzkumech v závislosti na zásahy a vývoj porostu

Likvidace ekotonového porostního pláště a vznik ostrého přechodu mezi lesem a zemědělskou půdou je negativním ovlivněním PR.

4. Závěrečné údaje

4.1. Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
informační cedule	-----	25 000
C e l k e m (Kč)	-----	25 000
Opakované zásahy		
Dřeviny přirozené druhové skladby – výsadba a ochrana včetně oplocení – cca 0,80 ha (cca 45 000 Kč /ha)	40 000	80 000
C e l k e m (Kč)	40 000	80 000

Náhrada za ztížení lesního hospodaření se řeší podle § 58 zákona č. 114/1992 v úplném znění č. 460/2004 a podle prováděcí vyhlášky 335/2006 Sb. (doslovná citace):

„Pokud vlastníku lesního pozemku vznikne nebo trvá v důsledku omezení vyplývajícího z ochrany přírody ve ZCHÚ újma, má nárok na její finanční náhradu. Finanční náhradu poskytne z prostředků státního rozpočtu příslušný orgán ochrany přírody na základě písemného uplatnění nároku vlastníka lesního pozemku, jestliže je nárok na finanční náhradu a její výše prokázán doklady a podklady potřebnými pro posouzení nároku. Nárok na finanční náhradu zaniká, pokud uplatnění nároku nebylo příslušnému orgánu ochrany přírody doručeno do 3 měsíců od skončení kalendářního roku, v němž újma vznikla nebo trvala“.

Pro toto MZCHU je příslušným orgánem ochrany přírody řešícím finanční náhradu podle § 58 Správa CHKO Orlické hory a KS Hradec Králové

4.2. Použité podklady a zdroje informací

Seznam literatury

- DEMEK, J., MACKOVČIN, P. [ed.] (2006): Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČSR. Academia, Praha.
- FALTYSOVÁ H., MACKOVČIN P., SEDLÁČEK M. a kol., 2002: Královéhradecko. In: Mackovčín P., Sedláček M.(eds.): Chráněná území ČR, svazek V. AOPK ČR a EkoCentrum Brno, Praha.
- CHYTRÝ, M., KUČERA, T. A KOČÍ, M. [ed.] (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- MIKYŠKA, R., et al., 1968: Geobotanická mapa ČSSR. Academia a Kartografické nakladatelství, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ, Z., et al., 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. 341 p., Academia, Praha.
- PLESNÍK J., HANZAL V., BREJŠKOVÁ L. [eds.] (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. - Příroda, Praha, 22: 1-xx.
- QUITT, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. Stud. Geogr., Brno, 16: 1 - 73.
- SKALICKÝ, V. (1988): Regionálně fytogeografické členění. In: Hejný, S. et Slavík, B. [eds.]: Květena ČSR 1:103 -121. Academia, Praha.
- ZAJÍC J. (2014): Ornitologický průzkum PR Chropotínský háj – podklad pro zpracování plánu péče. [Depon. In: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odd. ochrany přírody a krajiny, Hradec Králové]
- VRŠKA T., HORT L. (2003): Základní kritéria a parametry pro hodnocení “přirozenosti” lesních porostů. – Metodika AOPK ČR, Brno.

Ostatní:

Vyhláška ministerstva životního prostředí ČR č. 395/1992 Sb.

Vyhláška ministerstva životního prostředí ČR č. **64/2011 Sb.**

Lesní hospodářský plán (LHP) LHC Colloredo-Opočno (kód 507 705 - platnost 2004-2013) [Depon. In: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Hradec Králové].

AOPK - internet: Materiály soustavy Natura 2000.

Vlastní šetření 2014 a odborné konzultace.

4.3. Seznam používaných zkratk

PR – přírodní rezervace, AOPK ČR - Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, DP – dílčí plocha, DKM - digitální katastrální mapa KÚ - krajský úřad, ORP - obec s rozšířenou působností, OP - ochranné pásmo, LHC - lesní hospodářský celek, LHP - lesní hospodářský plán, LHO - lesní hospodářská osnova, KN – katastr nemovitostí, PK – pozemkový katastr, LS – lesní správa, LČR – Lesy České republiky s.p., ML HK - LHC Městské lesy Hradec Králové, MZD – meliorační a zpevňující dřeviny (příloha č. 4 vyhl. 83/1996 Sb), OOP - orgán ochrany přírody, OkÚ – okresní úřad, ÚSES - územní systém ekologické stability, ZCHÚ – zvláště chráněné území

4.4. Seznam mapových listů

a) Katastrální mapa:	KMD Ledce
b) Státní mapa odvozená 1:5000:	Rychnov n. K. 9-1
c) Základní mapa České republiky 1:10 000:	14-11-21, 14-11-22
d) Základní mapa České republiky 1:50 000:	14-11
e) Čtverec síťového mapování:	57-62

4.5. Plán péče zpracoval

doc. Ing. Miroslav Mikeska Ph.D. – zpracování PP z průzkumů, lesnictví a pedologie, mapy a GIS, fotodokumentace, návrhy zásahů
MUDr. Jiří Zajíc - zoologie ptáci

datum: 30. 11. 2014

5. Přílohy

M2: Mapa parcelní

M3: Mapa lesnická

M4: mapa lesnicko-typologická

M5: Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů